

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hive Helsinki säätö kiittää mahdollisuudesta lausua kantansa koskien hallituksen esitysluonnosta vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.

Kohdistamme lausuntomme yksinomaan lahjoitusvähennystä koskeviin säännöksiin ehdotettuihin tuloverolain muutoksiin. Pidämme erittäin kannatettava tavoitteena, että Tuloverolain muutokset kannustaisivat niin yksityishenkilöitä kuin yrityksiä tekemään lahjoituksia yleishyödyllisille toimijoille.

Hive Helsinki on voittoa tavoittelematon, lahjoitusvaroin toimiva säätö, joka ylläpitää maksutonta ohjelmistoalan koulua. Hive Helsinki tarjoaa kaikille avoimen ja yhdenvertaisen mahdollisuuden hakea koulutukseen ilman aiempiin tutkintoihin tai opintomenestykseen liittyviä valikoivia mekanismeja. Opintojen hakukelpoisuuden edellytyksenä on ainoastaan hakijan täysi-ikäisyys ja laillinen oleskeluperuste Suomessa. Kaikki Hive Helsingin tarjoamat toiminnot ovat täysin maksuttomia.

Toimintamme tavoittaa laajan joukon hakijoita ja osallistujia vuosittain. Kuukauden mittaisiin avoimiin pääsykoejaksoihin osallistuu n. 500 hakijaa vuodessa, ja opiskelijaksi valitaan vuositasolla n. 170 henkeä. Lisäksi järjestämme kaikille avoimia teknologia-alan tapahtumia koulumme tiloissa.

Lahjoitusvähennykseen liittyvän lainsäädännön keskeinen ongelma liittyy yleishyödyllisyyden määritelmään, joka perustuu Tuloverolain 22 §. Rahankeräyksissä yleishyödyllisellä toiminnalla

tarkoitetaan toimintaa yleistä sosiaalista, sivistyksellistä tai aatteellista tarkoitusta varten taikka muuta yleistä kansalaistoimintaa.

Tuloverolain § 22 yleishyödyllisen yhteisön edellytyksenä pidetään ettei toiminta kohdistu vain rajoitettuun henkilöpiiriin. Rajoitettua henkilöpiiriä ei lainkohdassa kuitenkaan tyhjentävästi määritellä. Nyt kun lahjoitusvähennyksen sitomista rahankeräyslupaan ollaan harkitsemassa, haluamme nostaa esille, että Poliisihallituksen tekemän rahankeräyslain tulkinnan mukaan esimerkiksi pääsykoejaksoon pohjautuvan opiskelijavalinnan katsotaan johtavan siihen, että varsinaiset opinnot kohdistuvat rajoitetulle joukolle, joka on vastoin lain henkeä. Samanaikaisesti taas esimerkiksi yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen toiminta katsotaan kokonaisuudessaan yleishyödylliseksi ja kyseiset toimijat voivat saada samanaikaisesti julkista rahoitusta. Huomionarvoista on, että Verohallinto listaa sivuillaan useita KHO:n ratkaisuja, jotka osoittavat ettei rajoitetun henkilöpiirin käsite ole tulkinnaltaan yksiselitteinen tai välttämättä ennakoitava.

Hive Helsinki -säätiö sr ei kannata lahjoitusvähennyksen saajajoukon laajentamista toimialarajauksen perusteella, sillä rajaukselle ei ole esitetty perusteluita. Vaikka kehysriihessä päätetty lahjoitusvähennyksen laajentaminen lahjoituksiin nuoriso-, kulttuuri-, liikunta-, urheilu- ja tietyt ehdot täyttävälle lapsijärjestöille on kannatettava, emme näe perusteita asettaa muita järjestöjä ja säätiöitä eriarvoiseen asemaan rajaamalla ne uudistuksen ulkopuolelle. Tällaisenaan ehdotettu rajausta näyttäytyy epäoikeudenmukaisena.

Oikeusministeriön toimesta edistettävässä kansalaisjärjestöstrategiassa todetaan, että kansalaisjärjestöjen yksityisrahoituksen lisäämiseksi selvitetään myös laajemmin rekisteröidyille yhdistyksille ja säätiöille osoitettujen lahjoitusten verovähennysoikeuden laajentamista, mutta tässä esityksessä yhdistysten ja säätiöiden laajamittaisempi mukaan tuominen ei valitettavasti näy.

Rahankeräyslupaprosessia tulisi kaikkiaan kehittää siten että ehdotettu lakimuutos johtaisi hallinnollisen taakan vähenemiseen. Lahjoitusvähennyskelpoisuuden sitominen rahankeräyslupaprosessiin ei ole omiaan keventämään byrokratiaa ja voi myös pidentää käsittelyaikoja. Olisi ongelmallista jos lopputulema olisi, että Poliisihallitus saisi mandaatin päättää Verohallinnon alaisen Tuloverolain piiriin kuuluvasta lahjoitusvähennyksestä, myös silloin kun yhteisön vastaanottama lahjoitus ei kuulu rahankeräyslain piiriin.

Friman Mika
Hive Helsinki -säätiö sr